

Small States in World Markets (1985) – Peter Katzenstein

Politička ekonomija – vježbe

Mr Nemanja Stankov

Tri modela kapitalizma

- ▶ Liberalizam (SAD/UK)
- ▶ Statizam (Japan/Francuska) – razvojna država?
- ▶ Korporatizam (*male zemlje Zapadne Evrope*)

- ▶ **Istraživačko pitanje:** Kako se ovi sistemi prilagođavaju promjenama na svjetskim tržištima?

Liberalni kapitalizam

- ▶ Oslonac na makroekonomske politike i tržišna rešenja
- ▶ Industrijske razvojne politike fokusirane na razvoj slobodne trgovine i priliv stranih investicija
- ▶ Sigurnosna mreža: ad hoc mjere protekcijonizma
- ▶ „Izvozi“ se cijena promjene i prilagođavanja svjetskom tržištu

Statizam

- ▶ Politike koje podstiču strukturalne promjene u ekonomiji
- ▶ Industrijska razvojna politika fokusirana je na državnu pomoć firmama
- ▶ Državna inicijativa

- ▶ Pokušava se predvidjeti promjena na svjetskim tržištima

Korporatizam

- ▶ Jaka zavisnost od svjetskog tržišta
- ▶ Primarni razlog je veličina ekonomije
- ▶ Reaktivne I fleksibilne politike industrijskog razvoja
- ▶ Izlazi se na kraj sa cijenom prilagođavanja

Demokratski korporatizam

- Dobrovoljna, kooperativna regulacija sukoba oko ekonomskih i socijalnih pitanja kroz visoko strukturirane i međusobno povezane političke odnose između kompanija, sindikata i države, pojačane političkim partijama - (Katzenstein 1985: 32).

Glavne odlike:

- Ideologija socijalnog partnerstva na nacionalnom nivou
- Centralizovan* i koncentrisan** sistem interesnih grupa
- Dobrovoljno, neformalno, kontinuirano pregovaranje između interensih grupa, državne birokratija i partija

- * Nivo hijerarhijske kontrole
- ** Step en inkluzivnosti

Otvorenost

- Zbog veličine tržišta države nemaju ekonomija velikih razmjera u velikom broju industrija
- Zbog veličine ove države fokusiraju ekonomsku aktivnost kroz specijalizaciju ekonomije velikih razmjera usmjerene na izvoz
- Visoko zavisne od uvoza
- Neophodnost izvoza
- Partijski i izborni sistem?

Specijalizacija

- Posledica zavisnosti od uvoza i neophodnosti izvoza
- Specijalizacija je neophodna kako bi se pokrila cijena uvoza
- Specijalizacija vodi fokusu na izvoz konkretnih dobara na konkretna tržišta
- Različit stepen integracije sektora u svjetsko tržište

Liberalni i socijalni korporatizam

- ▶ Liberalni korporatizam – relativno centralizovana i jaka strukovna udruženja sa decentralizovanim sindikatima (Švajcarska, Holandija, Belgija).
- ▶ Socijalni korporatizam – centralizovani sindikati ja jakom autonomijom i uticajem dok su poslovne zajednice politički slabe (Austrija, Norveška, Danska).
- ▶ Posledice po prirodu prilagođavanja promjenama na svjetskom tržištu – internacionalna vs. nacionalna adaptacija (izvoz, protekcionizam)
- ▶ Privatna ili javna kompenzacija (ekonomsko planiranje, javna potrošnja, socijalna politika, regionalni razvoj)
- ▶ Tržišne snage ili javni nadzor (npr. Švedska i Švajcarska)

Hvala!